

Vlaams
Parlement

stuk **1151** (2010-2011) – Nr. 2
ingediend op 10 november 2011 (2011-2012)

Voorstel van decreet

van mevrouw Katrien Schryvers, de heren Lieven Dehandschutter,
Kurt De Loor, Ward Kennes en Willy Segers
en de dames Els Robeyns en Sonja Claes

houdende wijziging van het decreet
van 16 januari 2004
op de begraafplaatsen en de lijkbezorging,
wat de wens inzake de laatste rustplaats betreft

Verslag

namens de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme
uitgebracht door de heer Jan Durnez

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Annick De Ridder.

Vaste leden:

mevrouw Karin Brouwers, de heren Jan Durnez, Ward Kennes, Jan Verfaillie;
de heren Stefaan Sintobin, Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers;
de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Annick De Ridder;
de heer Kurt De Loor, mevrouw Els Robeyns;
de heren Lieven Dehandschutter, Willy Segers;
mevrouw Patricia De Waele;
de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

mevrouw Vera Jans, de heer Jan Laurys, mevrouw Valerie Taeldeman, de heer Johan Verstreken;
de dames Katleen Martens, Marleen Van den Eynde, de heer Wim Wienen;
de heer Marc Vanden Bussche, mevrouw Khadija Zamouri;
de heer Steve D'Hulster, mevrouw Fatma Pehlivan;
mevrouw Lies Jans, de heer Karim Van Overmeire;
de heer Peter Reekmans;
mevrouw Mieke Vogels.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

1151 (2010-2011) – Nr. 1: Voorstel van decreet

De Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme besprak op 8 november 2011 het voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, wat de wens inzake de laatste rustplaats betreft.

1. Toelichting door mevrouw Katrien Schryvers

Mevrouw *Katrien Schryvers* stelt dat dit voorstel van decreet, dat een beperkte aanpassing inhoudt van artikel 15, §1, van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, geïnspireerd is vanuit haar ervaringen als burgemeester. Regelmatig krijgen gemeenten de vraag om een overledene die niet in de eigen bevolkingsregisters, het vreemdelingen- of wachtregister ingeschreven is, toch op de gemeentelijke begraafplaats te kunnen begraven. Het decreet bepaalt echter dat men begraven wordt in de gemeente waar de laatste woonplaats was gevestigd.

Vaak gaat de vraag uit van personen die in de bewuste gemeente geboren en opgegroeid zijn, of er vele jaren gewoond hebben, en ten aanzien van familieleden de wens geuit hebben om in hun gemeente van oorsprong begraven te worden. Dat is bijvoorbeeld ook dikwijls het geval bij oudere mensen die in een woon- en zorgcentrum zijn ingeschreven. Een gemeente kan zelf beslissen om al dan niet op zo een verzoek in te gaan, wat in de meeste gevallen ook gebeurt.

Het hangt dan vaak van de goodwill van de burgemeester af of de nabestaanden hun overledene mogen begraven op de plaats waar die dat het liefst gewild zou hebben. Het probleem daarbij is dat het voor de burgemeester vaak onmogelijk is om de werkelijke wens van de overledene te achterhalen. Of de argumenten van de nabestaanden waarheidsgetrouw zijn, kan eigenlijk niet worden gecontroleerd. Er kunnen bijvoorbeeld ook familiale twisten meespelen of nabestaanden kunnen het gemakkelijker vinden de begraafplaats in hun nabijheid te hebben.

De indieners van dit voorstel van decreet willen meer zekerheid creëren over de naleving van de laatste wensen van de overledene door het mogelijk te maken om de plaats waar men begraven wil worden, ook in de wilsbeschikking op te nemen.

Iedereen kan immers tijdens zijn leven vrijwillig een schriftelijke kennisgeving van zijn laatste wilsbeschikking aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van zijn gemeente bezorgen. Die laatste wilsbeschikking kan momenteel echter enkel handelen over de wijze van lijkbezorging, de asbestemming, evenals over het ritueel van de levensbeschouwing voor de uitvaartplechtigheid. De indieners van dit voorstel van decreet willen de mogelijkheid scheppen dat iedereen in die wilsbeschikking te kennen kan geven in welke gemeente hij uiteindelijk een laatste rustplaats wil vinden. Op die manier is er geen discussie meer mogelijk over wat de werkelijke wensen van de overledene zijn.

2. Bespreking

De heer *Joris Van Hauthem* merkt op dat bij ontbreken van een laatste wilsbeschikking alles blijft zoals het nu is. Indien er wel een wilsbeschikking is en men daarin de gewenste laatste rustplaats aanduidt, moet het gemeentebestuur in kwestie die wens aanvaarden. Is dat een correcte inschatting?

Mevrouw *Katrien Schryvers* beaamt dat alles blijft zoals het vandaag is als er geen laatste wilsbeschikking is. Dat geldt dan trouwens ook voor de asbestemming of het levensbeschouwelijk ritueel. De spreker stelt verder dat in dit voorstel van decreet geen verplichting vervat zit ten aanzien van de gemeenten met betrekking tot de aanvaarding van de gewenste laatste rustplaats. Allicht zullen gemeentelijke overheden die wens niet weigeren. Het is wel mogelijk dat een gemeente een bepaalde retributie vraagt met betrekking tot

de begraafplaats van mensen die bij hun overlijden niet in de gemeente waren ingeschreven. Op die manier zou een zogenaamd ‘begravenistoerisme’ worden vermeden. Persoonlijk gelooft de spreker niet in dat laatste. Zij is ervan overtuigd dat mensen een emotionele binding hebben met een bepaalde gemeente en dat enkel dat een reden kan zijn om een bepaling in de wilsbeschikking op te nemen met betrekking tot de plaats van begraafplaats.

De heer *Joris Van Hauthem* stelt vast dat gemeenten dan een verschillend tarief kunnen hanteren voor inwoners en niet-inwoners.

De heer *Marnic De Meulemeester* heeft bij dit laatste enkele vragen. Het kan zijn dat een persoon heel zijn leven in een bepaalde gemeente heeft gewoond, afgezien van de laatste zes maanden die werden doorgebracht in het rust- en verzorgingstehuis van een naburige gemeente. In dergelijk geval zou men een extra retributie moeten betalen.

Mevrouw *Katrien Schryvers* antwoordt dat de retributie enkel een mogelijkheid is, geen verplichting. Met die mogelijkheid wil men vermijden dat er een soort van begravenistoerisme zou ontstaan, bijvoorbeeld omdat een bepaalde gemeente een heel mooie begraafplaats heeft of omdat er daar bekende personen begraven liggen. Dit fenomeen zou men kunnen voorkomen via een retributie. De spreker gaat er wel vanuit dat de meeste gemeenten geen retributie zullen aanrekenen ten aanzien van mensen die enkel hun laatste maanden in een woonzorgcentrum van een naburige gemeente hebben verbleven.

3. Stemmingen

De artikelen 1 en 2 en het geheel van het voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, wat de wens inzake de laatste rustplaats betreft, worden aangenomen met 13 stemmen.

Annick DE RIDDER,
voorzitter

Jan DURNEZ,
verslaggever